ΚΡΙΤΙΚΗ

Ἡ Συμφωνικὴ τοῦ Σινσιννάτι

ΜΑΞ ΡΟΥΝΤΟΛΦ—Λ. ΧΟΛΛΑΝΤΕΡ
ΜΑΡΙΑ ΧΑΙΡΟΓΙΩΡΓΟΥ — ΣΙΓΑΡΑ

ΜΕ διευθυντὴ τὸν Μὰξ Ροὺντολφ, ἡ συμφωνικὴ τοῦ Σινσιννάτι ἔδωσε δύο συναυλίες στὸ Ἡρῶδειο. Τὰ θαυμαστὰ ποιότητος καὶ ἑνότητος ἔγχορδα τῆς ἐξαιρετικῆς αὐτῆς ὀρχήστρας εἶναι σὲ θέση νὰ ἀποδώσουν μιὰ πλουσιώτατη κλίμακα ἠχοχρωμάτων. Οἱ πλατειὲς δοξαριές τους μετουσιώνονται σὲ φόρτε ποὺ «ἐκτείνονται εἰς βάθος» καὶ οἱ λεπτὲς ἀποχρώσεις, δίνονται σὲ μεγάλη ποικιλία, καὶ μὲ εὐελιξία ποὺ θὰ ἔπρεπε ἴσως τραβήξει ὅλην τὴν προσοχή μας ἂν... ἂν δὲν ὑπῆρχαν τὰ πνευστά! Τὰ ξύλινα καὶ χάλκινα τῆς Συμφωνικῆς τοῦ Σινσιννάτι εἶναι τοῦ εἴδους ποὺ σπάνια μπορεῖ κανεὶς νὰ χαρῇ. Δὲν ἔχουν ἁπλῶς τὴν ἀπόλυτη τονικὴ ἀκρίβεια — τόσο δυσκολοεπίτευκτη ἰδίως στὰ χάλκινα. — Ἡ ποιότητα τοῦ ἤχου εἶναι κυρίως ἐκείνη ποὺ τὰ κατατάσσει μεταξὺ τῶν ἀρίστων. Ἡ βαθειὰ γλυκύτης τῶν κόρνι, ἡ γοητεία τῶν τρομπετῶν — ἀνεπανάληπτης τελειότητος τὸ σόλο στὸ Κοντσέρτο τοῦ Γκέρσουϊν — ἡ τεχνικὴ δεξιότης τῶν φαγκόττι, τὸ εὐαίσθητο διμπράτο τοῦ φλάουτου καὶ τοῦ ὄμποε, καὶ ἡ ἁρμονικὴ ἰσορροπία τῶν πνευστῶν μεταξύ τους καὶ μὲ τὰ ἔγχορδα, διαπερνᾶ τὸ ἀκροατήριο, τὰ συνεπαίρνει μὲ μιὰ δύναμη ἀκατανίκητη.

Κάτω ἀπ' τὴν μπαγκέττα τοῦ Μὰξ Ροὺντολφ ἡ ὀρχήστρα τοῦ Σινσιννάτι παρουσίασε εὐτυχισμένες ἑρμηνεῖες τῶν ρομαντικῶν ἔργων τῶν δύο προγραμμάτων. Ὡς καὶ ἐκείνη ἡ ἀραιοπλεγμένη, χλιαρὴ Συμφωνία ἀρ. 4 τοῦ Νίλσεν, ἀπέκτησε ἐνδιαφέρον μὲ τὴν ἄψογη ἐκτέλεση τοῦ ὅλου συγκροτήματος ἀλλὰ καὶ κάθε οἰκογενείας ὀργάνων χωριστά. Καὶ ἂν ἡ μουσικὴ ἀνάγκαι ὁτης δὲν δικαιολογοῦσε ἴσως αὐτὸ τό... ρεσιτὰλ τυμπάνων στὴν μέση τοῦ ἔργου, ἡ παρουσία τῶν τυμπανιστῶν καὶ μάλιστα ἡ ἐκπληκτικὴ δεξιοτεχνία τοῦ πρώτου τυμπανιστοῦ, ἀπετέλεσεν γιὰ τὸ ἑλληνικὸ κοινὸ μία ἐξόχως... θεαματικὴν ἐμπειρία!

Λιγώτερο καλοί, οἱ Ἀμερικανοὶ καλλιτέχνες, σὲ μουντέρνες, τονικὲς καὶ μή, συνθέσεις, ὅπως ἡ Πέμπτη Συμφωνία τοῦ Ι. Α. Παπαϊωάννου καὶ τὸ «τρίπτυχο τῆς Νέας Ἀγγλίας» τοῦ Οὐίλλιαμ Σοὺμαν, ἀπεδείχθησαν ἀκατάλληλοι γιὰ ἔργα καθαρῶς κλασσικά, ὅπως ἡ «Συμφωνία ἀρ. 93 τοῦ Λονδίνου» τοῦ Χάϋδν, ποὺ ἐδόθη ἐπιφανειακὰ μηχανικὰ θὰ μποροῦσε νὰ πῇ κανείς.

Οἱ ὡραιότερες στιγμές, πάντως, τῆς ἀμερικανικῆς ὀρχήστρας καὶ τοῦ μαέστρου της ἦταν σὲ συνθέσεις Βάγκνερ, καὶ βεβαίως, στὴν συνοδεία τοῦ Λόριν Χόλλαντερ, ποὺ ἑρμήνευσε τὸ «Κοντσέρτο γιὰ πιάνο» τοῦ Γκέρσουϊν. Ὁ καταπληκτικὸς αὐτὸς νεαρὸς τῶν 22 χρόνων εἶναι ἕνας ἀληθινὰ φτασμένος καλλιτέχνης ποὺ δὲν ἔχει ἀνάγκη νὰ προβάλλη τὴν ἡλικία του γιὰ νὰ κινήσῃ τὸν θαυμασμό. Βρήκαμε σ' αὐτὸν κάθε στοιχεῖο ποὺ συνιστᾷ τὸν πιανίστα κλάσεως: τεχνικὴ διαύγεια, μουσικότητα, ὡραῖο ἦχο, γερὰ δάκτυλα, ὑγιὰ ρομαντισμό. Ἂς ἐλπίσουμε πὼς θὰ τὸν ξανακούσουμε σύντομα ὥστε νὰ σχηματίσουμε σαφῆ ἀντίληψη τῆς μουσικῆς του σκέψεως καὶ σὲ κλασσικὲς δημιουργίες. Τὸ βέβαιον εἶναι πάντως πὼς τὸ Κοντσέρτο τοῦ Γκέρσουϊν — τῆς πρώτης γαμένης αὐτῆς ἰδιοφυΐας — ποὺ ἀκούσαμε, δὲν θὰ μποροῦσε νὰ δοθῇ ἰδανικώτερο ἑρμηνευτή.

Τὴν ἑπόμενη βραδυὰ ἡ πιανίστα Μαρία Χαιρογεώργου — Σιγάρα συνέπραξε μὲ τὴν Συμφωνικὴ τοῦ Σινσινάτι στὴν ἑρμηνεία τοῦ πρώτου Κοντσέρτου τοῦ Τσαϊκόφσκυ. Τὸ ἔργο αὐτό, ποὺ ἐτών ἦταν ἰδιαιτέρως συμπαθὲς καὶ συγγενὲς μὲ τὴν ἰδιοσυγκρασία τῆς καλλιτέχνιδος. Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως ἡ πιανίστα ὡρίωασε, ἡ σκέψη της πῆρε ἄλλες κατευθύνσεις. Ἔτσι, θέλοντας ἴσως νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὴν ἔντονη εἰκόνα ἑνὸς παρελθόντος ποὺ καμμιὰ φορὰ ἄγγιζε τὴν ἐξαλλοσύνη, ἡ Χαιρογεώργου παρουσιάστηκε διάφορη καὶ τοῦ ὑθεσινοῦ της δυναμισμοῦ, καὶ τῆς σημερινῆς της πνευματικῆς ἀναπτύξεως. Βεβαίως ὁ παράγων «ἀφόρητη ζέστη» ἔχει τεραστίαν ἐπίδραση στὴν διάθεση ἑνὸς καλλιτέχνη. Νομίζω ὅμως πὼς καὶ ὑπὸ εὐνοϊκώτερες καιρικὲς συνθῆκες ἡ Χαιρογεώργου θὰ πρέπει νὰ διαγράψῃ — τουλάχιστον γιὰ ἕνα μεγάλο διάστημα — τὸ Κοντσέρτο Τσαϊκόφσκυ ἀπὸ τὸ ρεπερτόριό της.

ΛΙΑΝΑ ΡΟΥΣΣΙΑΝΟΥ — ΠΙΠΕΡΑΚΗ